

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1233/19-E

Název	Mateřská škola, Trhová Kamenice, okres Chrudim
Sídlo	U Sklárný 129, 539 52 Trhová Kamenice
E-mail	makovska.ivana@seznam.cz
IČ	71006249
Identifikátor	600089983
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ivana Makovská
Zřizovatel	městys Trhová Kamenice
Místo inspekční činnosti	U Sklárný 129, 539 52 Trhová Kamenice
Termín inspekční činnosti	16. až 18. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Mateřská škola, Trhová Kamenice, okres Chrudim (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny.

Vzdělávání probíhá ve dvou částečně smíšených třídách (2,5-4 roky, 4-6 let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě* (dále ŠVP PV). V době inspekční činnosti bylo zapsáno 41 dětí (kapacita 55), z toho šest dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy, čtyři děti s odkladem povinné školní docházky a dvě děti mladší tří let. Úplata za předškolní vzdělávání činí 200 Kč měsíčně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci dlouhodobě, splňuje kvalifikační předpoklady. Ke dni 1. 8. 2018 byla na základě konkurzního řízení zřizovatelem potvrzena na další šestileté období.

Koncepce rozvoje školy je součástí ŠVP PV. Stanovení reálných cílů odpovídá zásadám vzdělávání v souladu s přípravou dětí na budoucnost. Procesy hodnocení a kontrolní činnosti ředitelky přinášejí konkrétní informace, hodnotící zpráva obsahuje záměry do dalšího období. Dokumentace je vedena systematicky a přehledně. Většinu povinností spojených s organizací provozu i vzdělávacím procesem si ředitelka s ohledem na velikost školy ponechává ve své kompetenci. Při každodenním kontaktu se zaměstnanci uplatňuje aktivní způsob řízení, na základě konstruktivní komunikace nastavuje pravidla, dbá na jejich dodržování. Pravidelně konané společné pedagogické rady a provozní porady jsou zaměřeny jak na organizační zajištění provozu školy, tak na pedagogickou problematiku (uvádění nové učitelky, třídní vzdělávací programy, příprava schůzek a akcí s rodiči, poznatky ze seminářů apod.), mají konkrétní závěry s přidělenými úkoly a odpovědností.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a tři kvalifikované učitelky s plnými pracovními úvazky. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek byl v průběhu inspekční činnosti upraven tak, aby bylo více zajištěno jejich souběžné působení ve třídě, které by mělo přispět ke zkvalitnění výuky (častější zařazování skupinových a kooperativních forem, zohledňování věkových a individuálních vzdělávacích potřeb dětí). Další vzdělávání pedagogů je vhodně zaměřeno na prohlubování odborné způsobilosti podle aktuálních potřeb školy, ale zohledňuje i osobní zájmy jednotlivců. Ve škole působí školní asistentka na poloviční úvazek (hrazeno z projektu EU - *Šablony pro MŠ a ZŠ I a II*), která dětem poskytuje podporu při vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků, věnuje zvýšenou pozornost dětem s řečovými problémy. Zřejmé byly dobré vztahy a vzájemná spolupráce mezi všemi zaměstnanci, což přispívá k příznivému klimatu školy.

Spolupráce se zřizovatelem je založena na zajišťování bezproblémového chodu školy a postupném zkvalitňování materiálních podmínek (rekonstrukce podlah a sociálního zařízení, nový nábytek ve třídách atd.). Významný je též podíl zřizovatele na širokém využití zahrady, která je nově vybavena multifunkční bezpečnostní plochou s dopravní tematikou, pergolou, herními prvky (lanová pyramida, houpačka „hnízdo“, kolotoč) a pískovištěm se skluzavkou. Třídy jsou dobře materiálně zajištěné, esteticky příjemně laděné, poskytují prostor pro činnosti u stolečků a částečně v herních koutcích. Není zde však již místo pro aktivity dynamické, což by zajistilo pravidelné skládání lehátek v místnostech vedle tříd, které nyní nejsou v průběhu dne jinak využívány.

Děti mají k dispozici po celou dobu jejich pobytu ve škole dostatečné množství nápojů. Mladší děti zatím nemají návyk doplňování tekutin zautomatizován, proto je třeba je upomínat. S ohledem na časně ranní příchody dětí do školy a podávání dopolední svačiny po deváté hodině by bylo vhodné zvážit např. časnější ovocné svačiny nebo úpravu režimu podávání svačiny.

Škola věnuje pozornost preventivním opatřením k zajištění zdraví a bezpečnosti dětí, pravidelně jsou prováděny revize herních prvků. V průběhu hospitací učitelky dbaly na bezpečnost a částečně upozorňovaly děti na možná rizika. Prokazatelnost opakovaného poučování dětí o zásadách bezpečného chování a ochraně zdraví však není dokladována, což by bylo žádoucí, stejně jako důsledná jednotná evidence všech úrazů, i drobných. Příhodné by bylo posílení zabezpečení hlavního vstupu do mateřské školy tak, aby bylo zvýšeno bezpečnostní zajištění pro zamezení možného samostatného odchodu dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vychází ze ŠVP PV *Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě*, který tvoří základ třídního vzdělávacího programu. Učitelky promýšlejí a konkretizují vzdělávací nabídku směřující k naplňování stanovených cílů ze všech oblastí vzdělávání. Pravidelně probíhá evaluace tematických částí, která částečně umožňuje hodnocení účelnosti využitých metod a forem. K systému kvalitní přípravy i evaluace by přispělo též plánování věkově a individuálně zaměřených činností, které by vycházely z diagnostických záznamů o dětech, a zároveň zohledňovaly jejich průběžné pokroky.

Ranní hry umožňovaly ve větší míře spontánní aktivity, při kterých docházelo k přirozené komunikaci mezi dětmi, navazování sociálních kontaktů a prohlubování sociálních kompetencí. Manipulační hračky a dřevěné stavebnice účelně rozvíjely jemnou i hrubou motoriku, při skupinových hrách též vedly děti ke spolupráci a hledání různých řešení. Pro všechny děti byla vytvořena nabídka výtvarných a pracovních činností, které napomáhaly rozvoji pracovních návyků, fantazie a tvořivosti. Starší děti využívaly encyklopedie pro vyhledávání informací k probíranému přírodnímu tématu, stavěly hmyzí domečky. Zde dobře uplatňovaly dovednosti součinnost a spolurozhodování. Ve třídě mladších dětí probíhala úspěšně adaptace nových dětí. Učitelka příchozím dětem věnovala pozornost a snažila se je nenásilně zapojit do her. V obou třídách je nutné věnovat dostatečný prostor volným hrám, aby i děti později příchozí měly možnost se zapojit, případně realizovat hry vlastní.

Navazující uvítací kruh a řízené aktivity byly tematicky propojené, zaměřené na společné vytváření pravidel tříd a jejich grafické znázornění. K pochopení přispívalo využití scének, situačního učení a přiměřená důslednost pedagogů na jejich dodržování v průběhu celého dne. I přestože byly řízené činnosti vhodně doplňovány hudebními a pohybovými chvilkami, tak pozornost dětí postupně upadala z důvodu dlouhé doby jejich trvání a převládajících frontálních forem. Dětem byl tímto dán menší prostor pro samostatné uvažování a vyjadřování. Věkové zvláštnosti a individuální možnosti jednotlivců byly zohledňovány částečně. Přínosné bylo průběžné a nenásilné zařazování preventivních logopedických cvičení v obou třídách.

Spontánní radost a aktivita pohybových činností byly negativně ovlivněny omezeným prostorem tříd a nevyužíváním místností, kde jsou stabilně rozložena lehátka. Vhodným opatřením by vznikl nejenom prostor pro pohybové a spontánní aktivity dětí, ale i prostor pro tematické koutky, mimo jiné též s možností postupného rozvoje a uchování větších staveb.

Při pobytu venku je vhodně využíváno prostředí zahrady mateřské školy a blízký kontakt s přírodou (lesy, vody, louky) k environmentálnímu prožitkovému učení, ke zdokonalování pohybových dovedností a k podpoře fyzické zdatnosti dětí. Výchově ke zdraví též přispívají návštěvy sokolovny, zapojení do projektu obce sokolské *Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky* a pravidelné čištění zubů po obědě.

Sympatizující pedagogický styl přispíval k příznivé atmosféře ve třídě, účinně podporoval samostatnost dětí při vytváření sebeobslužných a hygienických návyků. Uplatňováno bylo dodržování společenských pravidel a zdvořilého chování. Hodnocení ze strany pedagogů probíhalo převážně motivačně, občas byly děti vedeny k sebereflexi, vzájemné hodnocení bylo zaznamenáno ojediněle. Školní asistentka efektivně doplňovala pedagogický proces vedený učitelkou, působila souběžně při výuce, poskytovala pomoc jednotlivcům i ve skupině.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti prokazovaly postupné osvojování elementárních schopností, poznatků a postojů. Projevovaly se přirozeně, většinou se aktivně zapojovaly do činností. Mezi sebou i s dospělými komunikovaly bez zábran, dodržovaly základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit) a nastavená pravidla jednání. Chovaly se k sobě přátelsky, při spontánních činnostech zejména starší děti spolupracovaly, hledaly vhodná řešení, domlouvaly se. Přestože inspekční činnost probíhala v období adaptace, i mladší děti již projevovaly velkou samostatnost, a to hlavně při sebeobsluze a stolování, udržovaly čistotu, starší používaly příbor.

Zpravidla úměrně svému věku děti vyjadřovaly své zkušenosti i představy, při činnostech se dokázaly soustředit a pracovat podle pokynů. Svými projevy osvědčily velmi dobré znalosti o přírodním a společenském prostředí. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly texty básní a písní. Starší děti chápaly časové a prostorové vztahy, elementární číselné a matematické pojmy. V případě potřeby byly schopné logicky řešit vzniklé problémové situace. Většina dětí zvládala bez potíží manipulaci s běžnými pomůckami, základní pohybové dovednosti i sladit pohyb se zpěvem. Děti měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, uměly pracovat s lepidlem, s barvami, částečně i vystřihovat. Správné držení tužky zatím není u všech dostatečně zafixováno. Dobrá orientace nejenom v prostředí mateřské školy, ale i v blízkém okolí a fyzická kondice jsou výsledkem pravidelného pobytu venku.

Škola sleduje výsledky vzdělávání dětí prostřednictvím průběžných záznamů o dosahování klíčových kompetencí. Poznatky učitelky využívají zejména k uplatnění vhodného přístupu, zatím ojediněle k cílenému plánování individualizované vzdělávací nabídky. Pro děti s odkladem školní docházky jsou vypracovány plány pedagogické podpory zaměřené na oslabené oblasti. Řečový projev a předpokládaná správná výslovnost především u starších dětí vykazuje dílčí nedostatky, čemuž škola věnuje pozornost zařazováním průběžných logopedických cvičení a her. Jedna učitelka má kurz logopedického preventisty. V případě zjištěných vážných vad ve výslovnosti dítěte je rodičům doporučována spolupráce s logopedem, kterou si rodiče zajišťují sami.

Výsledky své práce děti prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i v obci (vítání občánků, *Trhovokamenický jarmark*, rozloučení s předškoláky, drakiáda, vánoční a jarní besídky). Důraz je kladen na spolupráci s rodiči dětí. Ti se aktivně zapojují do školou pořádaných akcí, účastní se školních slavností. Dobrá součinnost je navázána s místní základní školou, probíhají vzájemné návštěvy, společné akce a beseda pro rodiče dětí v posledním roce předškolní docházky.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k prodloužení provozu mateřské školy o půl hodiny v odpoledních hodinách,
- průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy a zahrady,
- je vytvořen plán dalšího vzdělávání založený na výstupech z hodnotících procesů, v souladu s aktuálními potřebami školy.

Silné stránky

- Podporující pedagogický styl příznivě ovlivňuje celkovou atmosféru vzdělávacího procesu, velmi dobrou úroveň samostatnosti, sebeobslužných a hygienických návyků u dětí, vzájemné dodržování společenských pravidel a zdvořilého chování,
- pravidelné využívání zahrady a blízkého přírodního prostředí přináší cílený rozvoj přírodovědné gramotnosti a fyzické zdatnosti dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Stabilní rozložení lehátek omezuje herní a pohybové aktivity ve třídách,
- převažující forma frontální výuky snižuje účelnost věkově a individuálně zaměřeného vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit každodenní stohování lehátek za účelem využívání prostorů pro herní a pohybové aktivity dětí,
- zařazovat různé formy práce s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dětí, využívat kooperativní a skupinové činnosti k podpoře spolupráce a k rozvoji komunikativních dovedností,
- využívat výsledky pedagogické diagnostiky k přípravě individualizované vzdělávací nabídky a zaměřených činností,
- vést děti k dovednosti sebereflexe a vrstevnickému hodnocení, využívat k tomu různé formy a techniky,
- seznamovat děti s bezpečnostními riziky v různých prostředích, jejich opakované poučování zaznamenávat do dokumentace, přehodnotit systém evidence úrazů,
- upravit čas nebo průběh podávání dopolední svačiny s ohledem na potřeby dětí,
- posílit bezpečnostní opatření pro zamezení možného samostatného odchodu dětí ze školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 9. 2019
2. Jmenování ředitelky vydané Městyssem Trhová Kamenice čj. 515/18/1 s účinností od 1. 8. 2018
3. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2019/2020 (výběr z dokumentace)
4. Školní matrika, školní rok 2019/2020 (výběr z dokumentace)
5. Rozhodnutí o odkladech školní docházky
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě*, platnost od 1. 9. 2017, aktualizace k 1. 9. 2019, čj. 47/19
7. Koncepce rozvoje a řízení mateřské školy ze dne 13. 4. 2018
8. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti
11. Záznamové archy hospitací, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2018/2019
13. Záznamové archy pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dětí
14. Plány pedagogické podpory pro děti s odloženou školní docházkou
15. Třídní knihy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
16. Přehled docházky, školní rok 2019/2020
17. Doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
18. Preventivní působení v mateřské škole (minimální preventivní program)
19. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí
20. Kniha úrazů platná od roku 2006
21. Revizní zpráva č. 7AIII2019 o kontrole tělovýchovného nářadí a zahradních prvků ze dne 12. 3. 2019
22. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-243/14-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Jana Dvořáková v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

Mgr. Erik Landeckí v. r.

V Pardubicích 3. 10. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ivana Makovská, ředitelka školy

Ivana Makovská v. r.

V Trhové Kamenici 8. 10. 2019